

Warszawa, dnia 27 listopada 2020 r.

Poz. 2105

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 26 listopada 2020 r.

w sprawie wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

Na podstawie art. 15ac ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, 956 i 1610) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zwanego dalej „nakazem”, i zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zwanego dalej „zakazem”, wydawanych przez policjanta wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956), stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą;
- 2) sposób wykonywania i dokumentowania przez policjantów czynności związanych z wydawaniem nakazu lub zakazu;
- 3) wzór kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego służący stwierdzeniu zasadności zatrzymania, o którym mowa w art. 15a ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, zwanej dalej „ustawą”, lub wydania nakazu lub zakazu.

§ 2. 1. Wzór nakazu i zakazu jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Formularz nakazu lub zakazu wypełnia się czytelnie, trwałym środkiem piszącym, pismem odręcznym, maszynowym lub komputerowo.

§ 3. 1. Przed podjęciem decyzji o wydaniu nakazu lub zakazu wobec osoby, o której mowa w § 1 pkt 1, policjant ocenia zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego odrębnie dla osoby dorosłej i dziecka, wypełniając kwestionariusz szacowania ryzyka.

2. Policjant wypełnia kwestionariusz, o którym mowa w ust. 1, przez:

- 1) wskazanie daty, czasu i miejsca interwencji przeprowadzanej przez Policję lub realizowanych czynności służbowych, o których mowa w art. 15ab ust. 1 pkt 2 ustawy;
- 2) wskazanie imienia i nazwiska osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
- 3) zaznaczenie odpowiedzi – czynników wystąpienia ryzyka – we właściwym polu, określających ryzyko zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego w związku z przemocą w rodzinie.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2264).

§ 4. Wzór kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego służący stwierdzeniu zasadności zatrzymania, o którym mowa w art. 15a ust. 1 ustawy, lub wydania nakazu lub zakazu jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 5. Policjant, doręczając osobie stosującej przemoc w rodzinie nakaz lub zakaz, poucza ją w szczególności o:

- 1) trybie i sposobie wnoszenia zażalenia na czynność wydania nakazu lub zakazu;
- 2) uprawnieniach osoby stosującej przemoc w rodzinie, w tym o prawie zabrania ze wspólnie zajmowanego mieszkania przedmiotów osobistego użytku i zwierząt domowych będących jej własnością;
- 3) obowiązkach osoby stosującej przemoc w rodzinie, w tym o obowiązku wskazania aktualnego miejsca pobytu, a także, o ile to możliwe, numeru telefonu, pod którym będzie dostępna.

§ 6. 1. Fakt doręczenia nakazu lub zakazu osobie stosującej przemoc w rodzinie dokumentuje się na jego oryginale przez zaznaczenie odpowiedniej rubryki oraz złożenie podpisu przez osobę, której jest doręczany.

2. Na oryginale nakazu lub zakazu policjant dokumentuje również fakt odmowy złożenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie podpisu poświadczającego doręczenie nakazu lub zakazu.

3. Na oryginale nakazu lub zakazu policjant odnotowuje fakt pozostawienia na drzwiach mieszkania informacji o wydaniu nakazu lub zakazu wobec niemożności jego doręczenia.

§ 7. Nakaz lub zakaz wydany przez policjanta podlega rejestracji w jednostce organizacyjnej Policji właściwej ze względu na miejsce wydania nakazu lub zakazu.

§ 8. Czynności podejmowane przez policjanta w związku z wydaniem nakazu lub zakazu są dokumentowane w sposób czytelny, odzwierciedlający stan faktyczny i umożliwiający odtworzenie sytuacji zastanej. Policjant sporządza:

- 1) notatkę urzędową z przeprowadzonej interwencji oraz inną dokumentację stanowiącą podstawę wydania nakazu lub zakazu;
- 2) formularz „Niebieska Karta – A”;
- 3) kwestionariusz szacowania ryzyka zawierający czynniki i kryteria szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego w związku z przemocą w rodzinie;
- 4) nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

§ 9. Dokumentację sporządzoną w związku z wydaniem nakazu lub zakazu umieszcza się w teczce „Przemoc w rodzinie” prowadzonej przez dzielnicowego.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 listopada 2020 r.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *M. Kamiński*

W związku z tym, co stwierdzono powyżej, po dokonaniu oceny czynników i kryteriów szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego w związku z przemocą w rodzinie, jest uzasadnione wydanie wobec

.....
(imię i nazwisko osoby, wobec której jest wydawany nakaz/zakaz*)

- nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia
- zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Omówienie skreśleń oraz poprawek i poczynionych uzupełnień:*

Do nakazu/zakazu* załączono:

(liczba i rodzaj załączników)

Czynność zakończono											
g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r

.....
(czytelny podpis policjanta prowadzącego czynność)

.....
(podpis osoby, wobec której wydano nakaz/zakaz*)

.....
(podpis osoby dotkniętej przemocą w rodzinie)

Podpisy osób biorących udział w czynności:*

1. 2. 3.

Kopię nakazu/zakazu doręczono:*

.....
(podpis osoby, wobec której wydano nakaz/zakaz*)

.....
(podpis osoby dotkniętej przemocą w rodzinie)

POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH OSOBY, WOBEC KTÓREJ ZOSTAŁ WYDANY NAKAZ LUB ZAKAZ

1. Osoba, wobec której został wydany nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ma obowiązek pozostawić klucze do wspólnie zajmowanego mieszkania i pomieszczeń jego bezpośredniego otoczenia w tym mieszkaniu (art. 15ae ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
2. Osoba, wobec której został wydany nakaz lub zakaz, jest obowiązana wskazać jednostce organizacyjnej Policji, której policjant wydał ten nakaz lub zakaz, adres miejsca pobytu, a także, o ile to możliwe, numer telefonu, pod którym będzie dostępna, oraz poinformować tę jednostkę organizacyjną Policji o każdej zmianie tego adresu lub numeru (art. 15af ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
3. Jeżeli osoba, wobec której został wydany nakaz lub zakaz, zmieni miejsce pobytu, nie będzie dostępna pod wskazanym przez siebie numerem telefonu i nie zawiadomi o tym jednostki organizacyjnej Policji, na skutek czego nie odbierze korespondencji pod wskazanym adresem lub nie stawi się we wskazanej jednostce organizacyjnej Policji w celu jej odbioru w ciągu 24 godzin od pozostawienia zawiadomienia o korespondencji, korespondencja zostanie uznana za doręczoną z upływem tego terminu, chyba że miejsce pobytu tej osoby jest znane Policji (art. 15af ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
4. Dane osoby, wobec której został wydany nakaz lub zakaz, mogą zostać przekazane właściwemu ze względu na miejsce jej pobytu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w celu podjęcia działań pozostających we właściwości powiatu na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, chyba że ta osoba nie wyrazi na to zgody (art. 15ag ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
5. Osoba, wobec której został wydany nakaz lub zakaz, ma prawo złożyć zażalenie na wydany nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia do Sądu Rejonowego w
Zażalenie wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia nakazu lub zakazu. W zażaleniu można domagać się zbadania prawidłowości prowadzenia czynności, zasadności oraz legalności wydanego nakazu/zakazu (art. 15aj ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
6. Sąd rozpoznaje zażalenie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty jego wpływu do sądu (art. 15aj ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
7. Sąd uchyla zaskarżony nakaz lub zakaz w przypadku stwierdzenia jego bezzasadności lub nielegalności, o czym niezwłocznie zawiadamia osobę dotkniętą przemocą w rodzinie, prokuratora, właściwą jednostkę Policji oraz zespół interdyscyplinarny (art. 15aj ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
8. Nakaz lub zakaz tracą moc po upływie czternastu dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, którym nakaz lub zakaz zostały przedłużone (art. 15ak ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
9. Nakaz lub zakaz tracą również moc w przypadku, gdy osoba stosująca przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, została zatrzymana w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, a następnie zastosowano wobec niej środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania lub nakazania okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 15ak ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
10. Niezastosowanie się do wydanego przez Policję nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia stanowi wykroczenie z art. 66b ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń zagrożone karą aresztu, karą ograniczenia wolności albo karą grzywny.
11. Osoba, wobec której został wydany nakaz lub zakaz, ma prawo zabrać ze wspólnie zajmowanego mieszkania przedmioty osobistego użytku i służące do świadczenia pracy lub zwierzęta domowe będące jej własnością. W wypadku sprzeciwu osób wspólnie zajmujących mieszkanie przedmioty te lub zwierzęta domowe pozostawia się we wspólnie zajmowanym mieszkaniu. Dochodzenie roszczeń z tego tytułu odbywa się na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym (art. 15ae ust. 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).

12. Jeżeli w okresie obowiązywania nakazu lub zakazu zajdzie potrzeba zabrania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie mienia stanowiącego jej własność, w szczególności niezabranego uprzednio przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy lub zwierząt domowych, ze wspólnie zajmowanego mieszkania, może się to odbyć jeden raz, wyłącznie w obecności policjanta, po wcześniejszym uzgodnieniu przez nich terminu z osobą dotkniętą tą przemocą. Osoba dotknięta przemocą w rodzinie ma prawo brać udział w tej czynności lub upoważnić do udziału w niej inną osobę (art. 15ae ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).
13. Osoba, wobec której wydano nakaz lub zakaz, ma prawo otrzymać informacje o danych teleadresowych właściwych miejscowo placówek zapewniających miejsca noclegowe oraz placówek prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne lub programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie (art. 15ah ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji).

Egzemplarz pouczenia otrzymałam(-łem)*

Potwierdzam odbiór wykazu zawierającego dane teleadresowe właściwych miejscowo placówek zapewniających miejsca noclegowe

.....
(data i podpis osoby zapoznającej się z uprawnieniami)

* Niepotrzebne skreślić lub wykreślić puste miejsce.

** W przypadku braku nr PESEL wpisać datę urodzenia.

Wstawić znak „X” w odpowiedniej kratce.

WZÓR

Część A
przemoc wobec osób dorosłychKwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego służący stwierdzeniu
zasadności zatrzymania, o którym mowa w art. 15a ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r.
o Policji, lub wydania nakazu lub zakazu

Czas rozpoczęcia czynności											
g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r

Imię i nazwisko osoby dotkniętej przemocą w rodzinie:

Miejsce interwencji lub realizowanych czynności służbowych:

Lp.	Czynniki ryzyka	wstaw znak „X” ¹	
1.	Czy doszło do aktów przemocy z użyciem niebezpiecznego narzędzia lub gróźb użycia przemocy?		Jeżeli udzielono pozytywnej odpowiedzi choć na 1 z 3 pytań, odizoluj osobę stosującą przemoc w rodzinie: 1) rozważ zatrzymanie, a 2) bezpośrednio po zwolnieniu osoby, wydaj nakaz lub zakaz
2.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie groziła osobie dotkniętej przemocą w rodzinie zabójstwem? Czy osoba dotknięta przemocą w rodzinie obawia się o własne życie? Czy osoba dotknięta przemocą w rodzinie uważa, że osoba stosująca przemoc w rodzinie jest zdolna do jej zabójstwa?		
3.	Czy doszło do duszenia?		Jeżeli udzielono pozytywnej odpowiedzi na 4 pytania lub więcej z pytań 4–12, odizoluj osobę stosującą przemoc w rodzinie: 1) rozważ zatrzymanie albo 2) wydaj nakaz lub zakaz
4.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie jest agresywna wobec: – kobiety w ciąży, – osoby w podeszłym wieku, – osoby niepełnosprawnej albo – osoby od niej zależnej w inny sposób ze względu na stan zdrowia lub zaburzenia psychiczne?		
5.	Czy w ostatnim czasie doszło do nasilenia przemocy?		
6.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie ma zaburzenia psychiczne, leczy się lub leczyla się psychiatrycznie?		
7.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie jest pod wpływem środków odurzających (alkoholu / narkotyków/ leków)?		
8.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie była wcześniej karana za przestępstwa z użyciem przemocy (w rodzinie lub poza nią)?		
9.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie kiedykolwiek groziła popełnieniem samobójstwa lub próbowała popełnić samobójstwo (Czy pojawiła się groźba samobójstwa rozszerzonego)?		
10.	Czy osoba dotknięta przemocą w rodzinie próbowała kiedykolwiek popełnić samobójstwo z powodu doświadczenia przemocy ze strony osoby stosującej przemoc w rodzinie bądź deklaruje popełnienie samobójstwa z tego powodu?		
11.	Czy osoba dotknięta przemocą w rodzinie została kiedykolwiek pobita przez osobę stosującą przemoc w rodzinie, w tym gdy była w ciąży lub była chora?		
12.	Czy w domu jest broń lub osoba stosująca przemoc w rodzinie groziła jej użyciem?		

.....
(czytelny podpis policjanta wypełniającego kwestionariusz)¹ W przypadku wystąpienia czynników ryzyka, zaznacz X w kratce.

Część B
przemoc wobec dzieci

**Kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego służący stwierdzeniu
zasadności zatrzymania, o którym mowa w art. 15a ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r.
o Policji, lub wydania nakazu lub zakazu**

Czas rozpoczęcia czynności											
g	g	m	m		d	d	m	m	r	r	r

Imię i nazwisko osoby dotkniętej przemocą w rodzinie:

.....

Miejsce interwencji lub realizowanych czynności służbowych:

.....

Pytania adresowane **do osoby dorosłej** o sytuację dziecka:

Zwróć uwagę, że w rodzinie może być kilkoro dzieci

Lp.	Czynniki ryzyka	wstaw znak „X” ²	
1.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie bije, uderza, popycha dziecko lub rzuca w dziecko ciężkim przedmiotem?		Jeżeli udzielono pozytywnej odpowiedzi choć na 1 z 4 pytań, odizoluj osobę stosującą przemoc w rodzinie: 1) rozważ zatrzymanie, a 2) bezpośrednio po zwolnieniu osoby, wydaj nakaz lub zakaz
2.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie rzuciła dzieckiem?		
3.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie dusiła dziecko?		
4.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie przypalała dziecko papierosem lub innym rozgrzanym przedmiotem?		
5.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie uderzyła dziecko przedmiotem lub rzuciła w dziecko przedmiotem?		Jeżeli udzielono pozytywnej odpowiedzi na 5 pytań lub więcej z pytań 5–13, odizoluj osobę stosującą przemoc w rodzinie: 1) rozważ zatrzymanie albo 2) wydaj nakaz lub zakaz
6.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie jest agresywna wobec dziecka?		
7.	Czy kiedykolwiek konieczna była obrona dziecka przed osobą stosującą przemoc w rodzinie?		
8.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie groziła dziecku lub straszyła dziecko pozbawieniem życia lub zastosowaniem przemocy fizycznej?		
9.	Czy osoba stosująca przemoc w rodzinie była wcześniej karana za przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie (lub poza nią)?		
10.	Czy uważasz, że osoba stosująca przemoc w rodzinie może zrobić krzywdę dziecku?		
11.	Czy agresywne zachowanie osoby stosującej przemoc w rodzinie wobec dziecka zdarzało się wcześniej?		
12.	Czy dziecko jest w wieku od 0 do 6 lat?		
13.	Czy dziecko jest niepełnosprawne?		

.....
(czytelny podpis policjanta wypełniającego kwestionariusz)

² W przypadku wystąpienia czynników ryzyka, zaznacz X w kratce.